Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας

Τόμ. 2 (1999)

Τόμ. 2-3 (1999): Πολυπολιτισμικότητα

Heitmeyer, Wilhelm/Mueller, Joachim/Schroeder, Helmut, Verlockender Fundamentalismus (Εκμαυλιστικός φονταμενταλισμός)

Σ. Χ.

doi: [10.12681/sas.621](https://doi.org/10.12681/sas.621)

Copyright © 2015, Σ. Χ.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Χ. Σ. (2015). Heitmeyer, Wilhelm/Mueller, Joachim/Schroeder, Helmut, Verlockender Fundamentalismus (Εκμαυλιστικός φονταμενταλισμός). *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 2, 292-293. <https://doi.org/10.12681/sas.621>

ρεία, αλλά και μελλοντική δυνατότητα) και την κανονιστική, συχνά καταλήγοντας, ως προς την τελευταία σε έναν ηθικό πραγματισμό.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι μελέτες σχετικά με τη διαπλοκή οικονομικής ανάπτυξης, πολιτικής δύναμης και πολιτισμού (Tommy Lott, Michele Wallace, Terence Turner), καθώς και εκείνες που εξετάζουν τη διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας στο πανεπιστήμιο: τρόπος ένταξης στα πλαίσια των πανεπιστημιακών προγραμμάτων και αντίστοιχη διαμόρφωση του 'κανόνα' ή και απομάκρυνση από το δυτικοκεντρικό μοντέλο κοινωνικών επιστημών, εφαρμογή στην πράξη σε πολυεθνικά πανεπιστήμια.

Στο βιβλίο εξερευνούνται η προσωπική και η συλλογική διάσταση του 'προβλήματος' και επιχειρούνται οι τυπικές του διακρίσεις. Ειδική έμφαση δίνεται στον ρόλο του δίπολου ταυτότητα / ετερότητα που αποτελεί έναυσμα για ειδικές συζητήσεις σχετικά με τα συντηρητικά μοντέλα πολυπολιτισμικότητας τα οποία εμμένουν στην ομοιογένεια, τη σύγκρουσή τους με την πραγματικότητα της ριζικής εξατομίκευσης και την εκ μέρους τους θεώρηση της ετερογένειας ως κοινωνικά ή και ακαδημαϊκά επικίνδυνης.

Μέσα στην ευρύτητα των οριζόντων και την ποικιλότητα των θεματικών που καλύπτονται στη συλλογή, ανεξάρτητα με τον προσανατολισμό καθενός σε ένα συντηρητικό, φιλελεύθερο ή κριτικό πρότυπο πολυπολιτισμικότητας και τη σύγκρουση απόψεων και προτάσεων, φαίνεται ότι όλοι οι συνεργάτες σε ένα συμφωνούν: η πολυπολιτισμικότητα είναι μια πραγματικότητα που δεν έχουμε την πολυτέλεια να αγνοήσουμε.

A.Θ.

Heitmeyer, Wilhelm/Mueller, Joachim/Schroeder, Helmut,
Verlockender Fundamentalismus (Εκμανλιστικός φονταμενταλισμός),
edition suhrkamp 1997, 276 σελ.

Στην έρευνα αξιολογούνται 1221 ερωτηματολόγια που απαντήθηκαν από νέους (κατά 52,6%) και νέες (47,4%) τουρκικής καταγωγής, ηλικίας 15-17 (73,4%) και 18-21 (26,2%) ετών και με φοίτηση σε διαφορετικούς τύπους σχολείων, σε επιλεγμένες αστικές και αγροτικές περιοχές της Γερμανίας.

Το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των παιδιών αυτών (78,0%) γεννήθηκε στη Γερμανία, ενώ μόλις το 21,4% ήλθε στη Γερμανία σε μεταγενέστερο στάδιο από την Τουρκία. Σχεδόν όλοι οι ερωτώμενοι μένουν με τους γονείς

τους (97,2%), ενώ οι περισσότεροι έχουν την τουρκική υπηκοότητα (93,9%). Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτωμένων δήλωσε ότι εντάσσεται στη θρησκευτική κοινότητα των σουνιτών, το 13,8% δηλώνουν απλώς μουσουλμάνοι και μόλις το 23,3% αυτοχαρακτηρίζεται ως αλεβίτες.

Στα πιο βασικά συμπεράσματα της έρευνας ανήκει η διαπίστωση ότι τα οξυμένα προβλήματα για την ομαλή ενσωμάτωση των τουρκογενών νέων στη γερμαντική κοινωνία τους κάνουν επιδεκτικούς στα 'κηρύγματα' αλλά και στην προστασία που προσφέρουν ακραίες θρησκευτικές-φονταμενταλιστικές και εθνικιστικές οργανώσεις, οι οποίες τείνουν βέβαια να τους χρησιμοποιούν για τους δικούς τους πολιτικούς σκοπούς, που είναι συχνά μάλλον αντίθετοι από τους στόχους της ομαλής ενσωμάτωσής τους. Η έρευνα αναλύει τις δυνατότητες και τα προβλήματα εκσυγχρονισμού μιας πολυπληθούς και σημαντικής ομάδας μεταναστών, που από Gastarbeiter έχει μετασχηματιστεί σε μειονότητα στη Γερμανία. Η έρευνα αυτή που είναι η πρώτη στο είδος της δίνει τη βάση για τη συνέχιση της μελέτης ενός φαινομένου που εντασσόμενο στις αντιστάσεις που φορείς μη ευρωπαϊκών πολιτισμών προβάλλουν στην ενσωμάτωση των φυλών τους στις δυτικές κοινωνίες θα αποτελέσει ένα από τα πιο ενδιαφέροντα προβλήματα για τις γμωστικές επιδιώξεις των κοινωνικών επιστημών.

Σ.Χ.

Χ. Κωνσταντοπούλου, Α. Γερμανός, Α. Μαράτου, Θ. Οικονόμου (Επ.)

Εμείς και οι Άλλοι: αναφορά στις τάσεις και τα σύμβολα

Gutenberg/EKKE, Αθήνα 1999, 419 σελ.

Ο συλλογικός αυτός τόμος είναι η δημοσίευση των ελληνόφωνων εισηγήσεων του συνεδρίου 'Πολιτισμικές Ταυτότητες, πολιτισμική συνύπαρξη: η Θεσ/νίκη ως πολυπολιτισμικό σταυροδρόμι' που έγινε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας τον Οκτώβριο του 1997. Αφορμή για το συνέδριο ήταν η πολυπολιτισμική Θεσσαλονίκη και το 1997 που ανακηρύχθηκε Ευρωπαϊκό Έτος κατά του Ρατσισμού, της Ξενοφοβίας και του Αντισιμιτισμού. Το κύριο θέμα του ήταν η πολιτισμική συνύπαρξη και η ανεκτικότητα σε σχέση με τη διαφορά, θέμα του οποίου η σημασία γίνεται ακόμα μεγαλύτερη για τη σημερινή κοινωνία που χαρακτηρίζεται τόσο από την παγκόσμια 'πολιτισμική ομοιογενοποίηση' (των προϊόντων της πολιτιστικής βιομηχανίας) όσο και από τη